

آیین نامه طبقه بندی و برچسب گذاری مواد شیمیایی کشور

به استناد تبصره ۲ ماده ۲۱ و ماده ۱ قانون اصلاح بند ۲ ماده ۱ قانون تشکیلات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مصوب سال ۱۳۷۵ و حوزه کاری شماره "پنج" رهیافت راهبردی مدیریت بین المللی مواد شیمیایی (SAICM) مبنی بر اجراء سیستم هماهنگ جهانی برای طبقه بندی و برچسب زنی مواد شیمیایی و به منظور ارتقاء سطح آگاهی و اطلاعات کلیه افرادی که با تولید، عرضه، حمل و نقل و نگهداری و مصرف مواد شیمیایی در سطح کشور در ارتباط می باشند و با هدف پیشگیری و کاهش عوارض و آسیب های ناشی از کار با مواد شیمیایی و کاستن از بار حوادث شیمیایی، و مخاطرات زیست محیطی، این آیین نامه با عنوان "آیین نامه طبقه بندی و برچسب گذاری مواد شیمیایی کشور" تهیه و تدوین و به شرح ذیل اعلام می گردد.

فصل اول) تعاریف :

ماده ۱- ماده شیمیایی: ترکیب یا ماده ای با منشاء معدنی یا آلی که حداقل دارای یک عنصر شیمیایی بوده و به اشکال مختلف اعم از گاز، بخار، مایع یا جامد دیده می شوند.

ماده ۲- ماده شیمیایی خطرناک: عبارت از ماده شیمیایی است که می تواند باعث ایجاد خطرات بیولوژیک و یا آسیب های فیزیکی برای موجودات زنده و محیط زیست شود.

ماده ۳- آفت کش: به ماده ای با منشاء طبیعی یا صناعی اطلاق می شود که برای مبارزه و کنترل آفات به کار می رود.

ماده ۴- برچسب ماده شیمیایی: مجموعه ای از علائم، نمادها، حروف و عبارات هشدار دهنده و آگاه کننده در مورد خصوصیات، خطرات مواد شیمیایی و اقدامات ایمنی و حفاظتی در مقابل آنها می باشد که بر روی ظروف و یا بسته های حاوی مواد شیمیایی الصاق می گردد.

ماده ۵- برچسب کشوری ماده شیمیایی: عبارت از برچسبی است که طبق اصول دستورالعمل کشوری طبقه بندی و برچسب گذاری مواد شیمیایی به زبان فارسی تهیه و بر روی ظروف حاوی مواد شیمیایی الصاق می گردد.

ماده ۷- SAICM: مخفف عبارت "Strategic Approach to International Chemicals Management"

" و به مفهوم رهیافت راهبردی مدیریت بین المللی مواد شیمیایی می باشد.

ماده ۸- GHS: مخفف عبارت "Globally Harmonized System" که در این آیین نامه به معنی نظام

هماهنگ بین المللی طبقه بندی و برچسب گذاری مواد شیمیایی می باشد.

ماده ۹- مخاطرات زیست محیطی: وضعیت یا موقعیتی که دارای تهدید برای محیط زیست پیرامون است.

فصل دوم) اهداف ووظایف :

ماده ۱۰- هدف: هدف از این آیین نامه برقراری شیوه ای مناسب به منظور طبقه بندی و برچسب گذاری

مواد شیمیایی تولیدی و مصرفی کشور می باشد.

ماده ۱۱- اصول و نحوه عمل جهت تعیین و الصاق برچسب بر اساس رهنمود های سیستم GHS استوار می

باشد.

ماده ۱۲- مسئولیت تهیه فهرست مواد شیمیایی مشمول این آیین نامه بر عهده کارگروهی متشکل از

اعضاء مندرج در ماده ۱۱ می باشد.

ماده ۱۳- بررسی اطلاعات مواد شیمیایی مشمول دریافت برچسب کشوری و صدور آن بر عهده وزارت

بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می باشد.

تبصره ۱- طبق ماده ۳۵ آیین نامه اجرای قانون حفظ نباتات، بررسی مشخصات آفت کش ها کما فی

السابق برعهده هیئت نظارت برسموم و صدور برچسب آنها مطابق این آیین نامه خواهد بود.

تبصره ۲: کلیه ویژگیهای فیزیکی برچسب کشوری مواد شیمیایی از جمله شکل، رنگ، ابعاد، توسط

کمیته کشوری طبقه بندی و برچسب گذاری مواد شیمیایی تدوین و پس از تصویب در کمیته ملی، توسط

موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به عنوان استاندارد ملی اعلام می گردد.

ماده ۱۴- وزارتخانه های بازرگانی، صنایع و معادن و جهاد کشاورزی حسب مورد موظف می باشند

فهرست کلیه مواد شیمیایی مشمول این آیین نامه را به طریق مقتضی به تولید کنندگان، وارد کنندگان و

صادر کنندگان مواد و کالاهای شیمیایی اعلام نماید.

آیین نامه طبقه بندی و برچسب گذاری مواد شیمیایی کشور

ماده ۱۵ - تولید کنندگان ، وارد کنندگان و صادرکنندگان مواد شیمیایی باید قبل از ورود، صدور و عرضه هرگونه مواد شیمیایی ، مشخصات آنها را به منظور بررسی جهت صدور برچسب کشوری به وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی اعلام نمایند.

ماده ۱۶ - کلیه تولید کنندگان مواد شیمیایی اعم از دولتی و خصوصی موظف به رعایت مفاد دستورالعمل کشوری طبقه بندی و برچسب گذاری مواد شیمیایی می باشند.

ماده ۱۷ - نظارت بر مواد و فرآورده های شیمیایی از جنبه دارا بودن برچسب کشوری مواد شیمیایی در مراکز تولیدی - صنعتی ، کارگاهها ، جایگاه ها و انبارهای نگهداری کالا و مراکز فروش بر عهده بازرسی کار و بهداشت حرفه ای می باشد.

ماده ۱۸ - واردات و ترخیص هر گونه ماده شیمیایی فاقد برچسب کشوری ماده شیمیایی ممنوع می باشد.

تبصره : گمرکات کشور بر حسن اجراء بند فوق کنترل و نظارت لازم را اعمال خواهند نمود.

ماده ۱۹ - برچسب کلیه مواد شیمیایی صادراتی مشمول این آیین نامه علاوه بر زبان فارسی ، در صورت درخواست می تواند به زبان کشور مقصد نیز باشد.

ماده ۲۰ - کلیه تولید کنندگان و واردکنندگان مواد شیمیایی در خصوص ظروف آلوده به مواد شیمیایی ، ضمن رعایت دستورالعمل کشوری طبقه بندی و برچسب گذاری مواد شیمیایی ، ملزم به رعایت مفاد ماده ۷ قانون مدیریت پسماندها نیز می باشند.

تبصره ۱ - کلیه وارد کنندگان مواد شیمیایی مشمول کنوانسیون روتردام ، استکهلم و بازل علاوه برالصاق برچسب موضوع این آیین نامه ملزم به رعایت مفاد کنوانسیون های مزبور می باشند.

تبصره ۲ - مفاد این آیین نامه جهت کلیه مواد شیمیایی تاریخ گذشته و یا تبدیل شده به پسماند نیز لازم الاجراء است .

ماده ۲۱ - مواد شیمیایی پرتوزا و دارویی مشمول مفاد این آیین نامه نخواهند بود.

ماده ۲۲- خواص و مشخصات هر ماده شیمیایی باید با برچسب کشوری ظرف آن مطابقت داشته باشد.

ماده ۲۳- کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی که مبادرت به جعل برچسب و یا تخطی از ماده ۲۱ نمایند مشمول مجازات و جرائمی که در قانون پیش بینی می گردد خواهند شد.

ماده ۲۴- وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی با مشارکت وزارت کار و اموراجتماعی برنامه های آموزشی در خصوص آشنایی شاغلین با برچسب مواد شیمیایی را تهیه و اجرا خواهند نمود.

ماده ۲۵- مسئولیت نظارت بر حسن اجراء این آیین نامه برعهده وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می باشد

این آیین نامه مشتمل بر ۲ فصل ، ۲۵ ماده و ۵ تبصره درتاریخ به تصویب رسیده و ازتاریخ تصویب لازم الاجراء می باشد.

دکتر کامران باقری لنکرانی

وزیر بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی